

Prof. dr. Guido Knopp (n. 1948) este un cunoscut jurnalist, producător de televiziune și istoric german. După ce a obținut titlul de doctor în istorie și științe politice, Knopp a lucrat ca editor la publicații precum *Welt am Sonntag* și *Frankfurter Allgemeine Zeitung*. A condus din 1984 redacția „Istorie“ din cadrul postului de televiziune ZDF.

A realizat numeroase documentare TV, multe dintre ele premiate, dar este și autorul unor cărți de succes: *Hitler – Eine Bilanz* (1995), *Vatikan* (1997), *Holokaust* (2000), *Die Wehrmacht* (2007).

În 1999 a produs un documentar în zece episoade numit *100 Jahre-der Countdown*, care prezintă cronologic cele mai importante evenimente ale secolului XX.

În 2004 a primit premiul „Goldene Kamera” pentru documentarele sale. Printre alte premii cu care a fost distins se numără: Emmy, Europäische Fernsehpreis și Bayerischer Fernsehpreis.

Dr. Knopp este și un vorbitor apreciat, fiind invitat la diverse conferințe și seminare pe teme legate de istoria contemporană a Germaniei.

În prezent este profesor de jurnalism la Gustav-Siewerth-Akademie din Weilheim-Bierbronn.

GUIDO KNOPP

RĂZBOINICII LUI HITLER

Traducere din limba germană de
Roland Schenn

București
2019

Weizsäcker, Ernst von 420,
 424, 445
 Wenck 185
 Werner, Theodor 23
 Wessel, Horst 356
 Westphal, Siegfried 74
 Wevers (general) 372
 Wilhelm al II-lea 157
 Wilhelm 200
 Wimmer (general) 372
 Witzleben, Erwin von 317,
 422, 424, 437
 Wladimir 200
 Wolfram (maior) 89
 Wright (frații) 338
 Wulf, Georg 348

Z

Zeitzler, Kurt 177, 235,
 239, 248
 Zimmermann, Karl 50
 Zink, Lo 351
 Zuckmayer, Carl 15, 17,
 331, 335, 336, 344, 358,
 359, 366, 391, 478

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
Capitolul 1. IDOLUL	21
KNOPP / GÜLTNER	
Capitolul 2. SLUGA	114
KNOPP / DEICK	
Capitolul 3. STRATEGUL	189
KNOPP / MÜLLNER	
Capitolul 4. PRIZONIERUL	272
KNOPP / KÖHLER	
Capitolul 5. AVIATORUL	329
KNOPP / DREYKLUFT	

libris .RO

Capitolul 6. CONJURATUL 393

KNOPP / DEICK

Respect pentru oameni și cărți

Bibliografie..... 471

Index..... 481

„CARTE PENTRU TOȚI“

1. Mihai Eminescu, *Poezii*
2. I.L. Caragiale, *Momente și schițe*
3. Ion Creangă,
Amintiri din copilărie. Povești, povestiri
4. Ioan Slavici, *Moara cu noroc*
5. I.S. Turgheniev, *Părinți și copii*
6. Cella Serghi, *Cartea Mironei*
7. A.P. Cehov, *Doamna cu câțelul*
8. Mircea Eliade, *La țigănci. Pe strada Mântuleasa*
9. Mark Twain, *Jurnalul lui Adam și al Evei*
10. Liviu Rebreanu, *Pădurea spânzuraților*
11. Ion Marin Sadoveanu, *Sfârșit de veac în București*
12. Jerome K. Jerome,
Gândurile trândave ale unui pierde-vară
13. G.M. Zamfirescu, *Maidanul cu dragoste*

Dreykluft, Rudolf Gültner, Henry Köhler și Jörg Müllner, documentariștilor Silke Schläfer, Christine Kisler și Heike Rossel, consultanților de specialitate Ralf Georg Reuth, Winfried Meyer, Sönke Neitzel, Torsten Dietrich și Armand von Ishoven. Doresc, însă, să-i mulțumesc în primul rând redactorului meu Johannes Jacob, prin a cărui sensibilitate și competență a fost posibilă, de fapt, apariția acestei cărți.

Capitolul 1

IDOLUL

Vărsați sudoare, nu sânge.

Curajul este acea stare prin care învingi teama.

Armata germană este sabia noii viziuni germane asupra lumii.

Führerul știe perfect ce este cel mai bine pentru noi.

Hitler are încredere în mine și asta îmi este suficient.

Acest mitoman patologic a înnebunit cu totul. Și-a concentrat sadismul asupra celor de la 20 iulie, dar lucrurile nu se opresc aici!

Războiul este ca și pierdut!

Mort, Hitler este mai periculos decât viu.

Nu sunt conștient de faptul că aș avea vreo vină. Nu am luat parte la nici o infracțiune. Nu am făcut decât să-mi slujesc patria toată viața.

Rommel, Rommel, Rommel, Rommel! Oare mai contează altceva în afara faptului că trebuie învins?

Respect pentru oameni și cărți

WINSTON CHURCHILL

Germania a dat mulți generali capabili. Rommel era de o altă factură. El se ridica deasupra acestor generali.

Sir CLAUDE AUCHINLECK, comandantul suprem al forțelor armate britanice din Orientul Mijlociu

Având încredere în capacitățile dumneavoastră de comandant și în curajul militarilor germani și italieni aflați sub comanda dumneavoastră, poporul german urmărește împreună cu mine luptele eroice din Italia.

HITLER

Am considerat întotdeauna că Rommel este un om foarte îngâmfat, căruia îi face plăcere să se lase fotografiat de dimineață până seara. După știința mea, asemenea oameni îngâmfați nu sunt întotdeauna și cei mai capabili. Un om cu adevărat capabil nu simte nevoia să se afle tot timpul în fața aparatului de fotografiat.

MARTIN BORMANN, secretarul Führerului

De fapt, tatăl meu a fost un om cu suflet cald, ascuns sub o carapace groasă. A suferit foarte mult atunci când oameni pe care îi cunoștea mureau sau erau răniți.

MANFRED ROMMEL

Dacă privesc înapoi, îmi dau seama că Rommel a fost unul dintre cei mai aroganți ofițeri pe care i-am întâlnit vreodată. Acest lucru ieșea în evidență din atitudinea sa față de oamenii care erau mai puțin importanți decât el.

BALDUR VON SCHIRACH

Rommel este un „mic lup“, nu o vulpe.

GERD VON RUNDSTEDT,
comandantul suprem
al Grupului de Armate Vest

Soțul meu este cel mai mare optimist. Dacă observă undeva o rază de soare, se îndreaptă imediat spre ea. Dacă nu o vede, însă, și dă un verdict, verdictul său este corect.

LUCIE ROMMEL

Cel ce lua contact cu personalitatea sa devenea soldat. Deși trecuse prin multe încercări, dispunea de o forță și o prosepțime aparent inepuizabile, de capacitatea de a aprecia personalitatea dușmanului și de a-i intui reacția. Planurile sale erau surprinzătoare, bazate pe intuiție, spontane și nu întotdeauna ușor de înțeles.

THEODOR WERNER, unul dintre ofițerii
de ordonanță ai lui Rommel

Caracterul dificil al lui Rommel face din el un personaj cu totul neplăcut, cu care nu vrea nimeni să intre în conflict, și asta din cauza metodelor sale brutale și a relației sale la cel mai înalt nivel.

FRANZ HALDER, șeful Statului-Major al Armatei

Se prea poate ca Rommel să nu fi fost un mare strateg, însă a fost cu siguranță cel mai capabil militar german în ceea ce privește războiul desfășurat în deșert.

General FRITZ BAYERLEIN

Nu există nici o îndoială în legătură cu faptul că Rommel avea așteptări mari în ceea ce îl privește pe Hitler și că în cele din urmă s-a văzut înșelat în legătură cu aceste așteptări. Sunt convins în aceeași măsură că Hitler avea așteptări mari în ceea ce îl privește pe Rommel și că în final s-a văzut înșelat în legătură cu așteptările sale.

MEINHARD GLANZ, general în rezervă, Afrikakorps

Este greu să lucrezi cu Rommel, deoarece el se supune cu greu. În Africa s-a bucurat de foarte multă independență.

WILHELM KEITEL

Faptul că Rommel s-a opus tiraniei lui Hitler și că acest lucru l-a costat viața simbolizează pentru mine faptul că el a fost împodobit cu încă o cunună de lauri.

WINSTON CHURCHILL

Führerul nu a vrut să îi distrugă reputația de care se bucura în ochii poporului german, de aceea i-a oferit șansa sinuciderii cu ajutorul unei pastile de otrăvă, care i-a fost dată pe drum de către unul dintre cei doi generali. Această pastilă și-a făcut efectul în trei secunde. Dacă ar fi refuzat să se sinucidă, ar fi fost reținut imediat, pentru a fi deferit Tribunalului Poporului din Berlin. Tata a preferat să se sinucidă.

MANFRED ROMMEL

Doresc să subliniez încă o dată faptul că soțul meu nu a participat la pregătirea sau la ducerea la îndeplinire a atentatului de la 20 iulie, deoarece, militar fiind, nu a dorit să adopte această variantă. Pe tot parcursul vieții sale a fost întotdeauna militar și niciodată politician.

LUCIE ROMMEL

Ambianța Ministerului Propagandei din Berlin nu corespundea obișnuitului fast nazist. În loc de marmură albă se vedea numai un perete zugrăvit în alb. Însemnele celui de-al Treilea Reich lipseau cu desăvârșire. Nu existau steaguri, nu existau suporturi pentru făclii, nu existau luminatoare în formă de cupolă, ci doar un reflector care supradimensiona umbra protagonistului.

Bărbatul părea a fi simbolul soldatului german: era blond și avea ochi albaștri, corespunzând idealului acelor vremuri. Trăsăturile îi erau foarte bine conturate, de parcă i-ar fi fost dăltuite în piatră și idealizate de Arno Breker, sculptorul Führerului. Nu acesta era, însă, motivul pentru care el era generalul de armată care se afla cel mai frecvent în fața camerei de luat vederi. Comandantul încununat de victorii, care trebuia să facă uz de întreaga sa charismă în fața aparatului de filmat, se încadra perfect în șablonul propagandei lui Goebbels: ofițer care a luptat pe front în timpul Primului Război Mondial, unul dintre puținii comandanți care a fost decorat cu cea mai

înaltă distincție din vremea Germaniei imperiale, „Pour le mérite“, un om care nu se dădea înapoi de la nimic și făcuse posibil imposibilul. Acesta era omul pe care Hitler îl lăudase, spunând despre el că era „unul dintre cei mai capabili comandanți ai Germaniei“. Și el spunea ceea ce le plăcea atât de mult să audă celor din conducerea partidului național-socialist. Vorbea despre o „victorie împotriva unei forțe superioare“, spunea că „în ciuda marilor greutăți, ordinul a fost îndeplinit“. Crezul său era: „Hotărâtoare pentru victorie este voința“ și în ceea ce privește voința, era neîntrecut.

Goebbels se oprise asupra lui pentru un proiect cu totul nou: era necesar să se immortalizeze succesele armatei germane, care se afla la ordinele comandantului suprem, Adolf Hitler, și stăpânea continentul de la Capul Nord până în Africa de Nord, de la Atlantic până la Volga. Șeful propagandei Führerului comandase o serie de portrete ale generalilor care obținuseră victorii. Eroii lui Hitler trebuiau să-i prezinte poporului german realizările războinicilor național-socialiști, iar omul cu care începeau filmările în primăvara anului 1943 era foarte potrivit pentru acest lucru: Erwin Rommel, învingătorul de la Tobruk, eroul Africii, Vulpea Deșertului. Nici un comandant militar nu se mai bucura la momentul acela de o astfel de înaltă apreciere. Hitler îl sprijinise pe „generalul său preferat“ și voia să profite la rândul său de succesele acestuia. Mașina de propagandă a lui Goebbels făcuse din Rommel un idol prin știrile prezentate în *Wochenschau**. Acum naziștii se foloseau de eroul lor și el se lăsa folosit.

* Jurnal de actualități produs de cel de-al Treilea Reich din iunie 1940 până în martie 1945 (n.tr.)

Din punct de vedere politic, Rommel era naiv. Politica însemna pentru el datoria față de patrie. Și pentru că Führerul, conducătorul acestei patrii, se numea Hitler, pentru Rommel, Führerul, poporul și patria erau unul și același lucru.

Și totuși, scenariul acesta scoate la iveală și dilema persoanei feldmareșalului Erwin Rommel: deși avea experiența apariției în fața camerei de filmat, părea nesigur, vorbea întocmai ca un student la actorie, care cunoștea textul, dar nu știa ce aștepta de la el profesorul lui. Dorindu-și să fie aprobat, părea să-și caute în spatele camerei mentorul nevăzut, întrebând: „A fost bine?” Vorbea un general care era convins de necesitatea faptelor sale din punct de vedere militar și nu își făcea probleme în ceea ce privește urmările victoriilor sale. La întrebarea: „V-ați făcut datoria?” ar fi răspuns imediat: „Da, mi-am făcut datoria”. Era inutil să se spună față de cine își făcuse datoria cu tot sufletul acest militar de carieră. În cuvântul de încheiere din cartea sa *Infanteria atacă*, Rommel scrisese: „În est, vest și sud odihnesc militarii germani care au mers până la capăt pe drumul îndeplinirii datoriei față de popor și patrie. Din când în când, ne îndeamnă pe noi, cei care am supraviețuit și pe cei care vor veni, să nu fim mai prejos decât ei, atunci când trebuie să ne sacrificăm pentru Germania”. Simțul datoriei, disponibilitatea spre sacrificiu, vitejia, patriotismul, acestea sunt laitmotivele după care și-a călăuzit acțiunile. Acestea sunt cuvintele-cheie pentru a înțelege eroul, cuvinte prin care se pot explica realizările și tragismul unei figuri marcante din rândul militarilor germani.

Tânărului, care se năștea la 15 noiembrie 1891 în Heidenheim ander Brenz, ca fiu al profesorului Erwin Rommel (ce avea să devină mai târziu rector), nimeni nu i-ar fi prezis că avea să fie militar de carieră. În familie nu exista o tradiție militară notabilă. Conform ideilor preconceptuate ale corpului ofițeresc, nu era bine să-ți dorești să promovezi, pentru a ajunge la o funcție înaltă în cadrul armatei, dacă proveneai din rândurile burgheziei culte din Suabia. Nici aspectul său fizic nu părea să-l ajute în cariera militară. În copilărie micul Erwin era mărunț și palid. Rezultatele școlare pe care le-a avut la gimnaziul cu profil real erau mediocre. Avea realizări deosebite la matematică, iar artele frumoase nu-l interesau aproape deloc. El și-ar fi dorit să ajungă inginer de aviație și ar fi vrut să lucreze la fabrica de zepeline de la Bodensee. Cu toate acestea, tatăl său avea alte planuri pentru viitorul celui mai mare dintre copiii săi. Fiul său urma să devină ofițer. Erwin îi respectă dorința, însă atât cei din artilerie, cât și cei de la cercetași l-au respins pe tânărul slăbuț. În egală măsură ascultător și încăpățânat, Erwin Rommel junior a încercat pentru a treia oară – și a reușit. La 19 iulie 1910 a fost admis cadet-stegar în Regimentul de infanterie König Wilhelm I nr. 124 al armatei din Württemberg. În timpul unui curs desfășurat la Școala de cadeți din Danzig (Gdansk), la care a participat în 1911, a cunoscut-o pe fiica rectorului, Lucie-Maria Mollin, cu care avea să se căsătorească cinci ani mai târziu.

Cariera sa militară a început promițător. În ianuarie 1912 a fost avansat la gradul de locotenent și a fost trimis la regimentul din Weingarten, în ținutul său natal, unde s-a ocupat de pregătirea recruților. A fost detașat

pentru scurt timp la Regimentul de artilerie de câmp nr. 49 din Ulm. Când a izbucnit războiul, militarul Erwin Rommel a manifestat și el entuziasmul celorlalți, scriindu-i alesei inimii sale: „În sfârșit, a sosit clipa“. Tânărul ofițer avea să ia pentru prima dată contact cu frontul în Belgia și în nordul Franței. Deja în septembrie este decorat cu Crucea de Fier, clasa a II-a și apoi, în ianuarie 1915, este primul soldat din divizia sa care primește Crucea de Fier, clasa I, fiind și avansat la gradul de locotenent-major. La vârsta de 25 de ani i s-a dat pentru prima dată o funcție de conducere, fiind numit comandant de companie în cadrul batalionului de vânători de munte din Württemberg. Armata imperială l-a trimis pe ambițiosul comandant de companie în Balcani. Dacă în Franța Rommel a înțeles ce înseamnă războiul static, pe frontul românesc, în luptele împotriva rușilor, el vede pentru prima dată ce înseamnă războiul dinamic. În 1917, aflându-se în Italia, pe frontul de la Isonzo, a luat parte la luptele pentru cucerirea fortificațiilor de la Monte Matajur, considerate a fi de necucerit. Se remarcă tot mai mult aptitudinile tânărului ofițer, care știa să-și motiveze soldații și avea darul de a se adapta extraordinar de bine condițiilor date.

Pentru prima dată Rommel avea ocazia de a duce un război pe cont propriu. Atunci când situația o cerea, nu îl interesau ordinele primite, ci întreprindea ceea ce credea el că este necesar din punct de vedere militar. Succesele pe care le obținea reprezentau o dovadă a faptului că procedase bine. Chiar dacă la cucerirea lui Monte Kuk nu i se dăduse decorația pe care ar fi meritat-o – din cauza unui raport eronat ordinul îi fusese decernat locotenentului

Ferdinand Schörner, care avea să ajungă și el mareșal în timpul celui de-al Doilea Război Mondial –, la finele lui decembrie 1917 tot a obținut mult râvnitul „Pour le mérite“ pentru cucerirea lui Monte Matajur. Rommel era conștient de valoarea decorației, poreclite „Max cel albastru“, căci avea să scrie mai târziu: „Pentru vremurile de atunci reprezenta o onoare deosebită pentru întregul batalion“.

El însuși simțea că merita onoarea care i se făcuse, și asta deoarece modestia exagerată nu se număra printre calitățile sale. Câteva decenii mai târziu avea să-i spună fiului său, Manfred: „Deja de pe vremea când eram tânăr, știam cum se conduce o armată“. Ambițiosul ofițer era mândru și conștient de propria sa valoare și avea toate motivele să fie așa. Încă din timpul primelor confruntări de pe front, la care luase parte în Primul Război Mondial, Rommel dovedise ceea ce avea să-l distingă mai târziu: încăpățănare, abilitate tactică, ambiție, dorința de a acționa conform inițiativei proprii, tendința de a ignora ordinele superiorilor. În ianuarie 1918 a fost repartizat direct de pe front la Comandamentul General al Regimentului 64. Înainte de încheierea războiului, în octombrie, fusese avansat la gradul de căpitan.

Capitularea Germaniei imperiale l-a făcut pe Erwin Rommel să-și pună aceleași probleme pe care și le puneau mulți alți militari germani. Autoritățile de până atunci nu mai existau. Împăratul abdicase, vechile elite nu mai dispuneau de influență. Unitatea Germaniei era amenințată din interior de mișcările separatiste și din exterior de statele învingătoare. La fel ca majoritatea